

ФІНАНСОВО-МОВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ЯКОСТІ РІШЕНЬ У БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЯХ

О. В. ПОНОМАРЕНКО, здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії)

З. В. НЕПОЧАТЕНКО, здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії)

Уманський національний університет

У статті теоретично обґрунтовано фінансово-мовну компетентність як чинник якості бізнес-комунікацій і управлінських рішень у фінансовій сфері. На основі аналізу класичних підходів до комунікативної компетентності та літератури запропоновано концептуальну модель причинно-наслідкового зв'язку компонентів. Доведено, що термінологічна точність, дискурсивна організація текстів і міжкультурна чутливість знижують ризик мовних непорозумінь, підвищують прозорість комунікації та сприяють валідній інтерпретації фінансових даних. Узагальнення емпіричних результатів міжнародних досліджень демонструє позитивний зв'язок читабельності фінансових розкриттів з інвестиційними рішеннями, а вітчизняні праці підкреслюють потребу цілеспрямованого формування професійної мовної компетентності у підготовці економістів та фінансистів. На методичному рівні обґрунтовано інтеграцію ESP/CLIL у навчальні плани мовних дисциплін через автентичні жанри фінансової комунікації, симуляції рішень та єдині рубрики прозорості. Зроблено висновок, що інвестування у фінансово-мовну компетентність є елементом системи управління якістю знижує комунікативні помилки та підвищує точність управлінських висновків.

Ключові слова фінансово-мовна компетентність, бізнес-комунікація, ESP, CLIL, читабельність фінансових звітів, якість управлінських рішень, міжкультурна комунікація.

Постановка проблеми. Глобалізація фінансових ринків та міжнародний характер бізнесу зумовлюють підвищення значущості мовних компетентностей фахівців фінансової сфери. Сучасний фінансист, економіст, менеджер повинен мати не лише фахові знання, але й уміння чітко передавати фінансову інформацію різними мовами [1, 2]. Якість управлінських рішень значною мірою залежить від ефективності такої комунікації. Неправильне розуміння фінансових термінів або двозначність формулювань можуть призвести до так званих «language-related misunderstandings», непередбачуваних помилок у сприйнятті інформації, зумовлених формою мовного повідомлення [3]. У результаті спотворюються дані, на основі яких ухвалюються рішення. Це, своєю чергою, призводить до появи потенційно хибних або неточних бізнес-рішень. Водночас високий рівень фінансово-мовної компетентності, тобто здатність

фахівця точно оперувати фінансовою термінологією та ефективно спілкуватися у професійному середовищі, може стати запорукою підвищення якості управлінських рішень шляхом зменшення таких непорозумінь.

Аналіз останніх досліджень. Класичні підходи до комунікативної компетентності (лінгвістична, соціолінгвістична, дискурсивна, стратегічна) у закладах вищої освіти подаються як методологічна основа професійної мовної підготовки економістів; їхній стислий виклад і адаптацію до потреб фінансової освіти у вітчизняних узагальненнях з акцентом на мовну й професійну інтеграцію [1]. У межах LSP/ESP ці компоненти наповнюються галузевим змістом: для фінансиста критичними постають володіння фаховою термінологією, жанрами фінансової звітності та ділового мовлення, а також культура міжкультурної взаємодії в бізнес-середовищі; відповідні вимоги до структури компетентності та освітнього процесу розкрито в українських педагогічних дослідженнях і дисертаційних працях [2, 3].

Емпіричні дослідження в зарубіжних джерелах вказують на зв'язок між зрозумілістю фінансових розкриттів і рішеннями інвесторів, а саме, покращення читабельності корелює з якіснішою інтерпретацією даних і раціональнішими інвестиційними виборами [8]. Паралельно психологічні дослідження наголошують на ризиках *language-related misunderstandings*, коли форма мовного повідомлення породжує викривлення сприйняття й помилки у прийнятті рішень [7]. У вітчизняних дослідженнях конкретизується зміст професійної мовної компетентності фінансиста та підкреслюється потреба її цілеспрямованого формування в навчальних планах економічних спеціальностей [1]. Як інструменти такої інтеграції обґрунтовуються ESP-курси та CLIL-модулі для економічних дисциплін, які підвищують мотивацію, сприяють опануванню фахових жанрів і покращують результати навчання завдяки поєднанню предметного змісту та іноземної мови [6], а також підтверджуються прикладними потребами банківського сектору щодо розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності працівників [4, 5, 9].

Методика досліджень. У дослідженні застосовано теоретико-аналітичний підхід з елементами концептуального синтезу, поєднано аналіз рецензованої літератури з ESP/CLIL, праць із читабельності фінансових розкриттів і ризик-комунікації, порівняльний огляд зарубіжного та українського досвіду, а також цільовий аналіз навчальних програм і методичних документів. Джерельну базу склали публікації в наукових журналах, звіти міжнародних організацій, профільні нормативні акти та кейси корпоративної комунікації. Емпіричні результати з попередніх досліджень інтерпретовано через узгоджені показники якості управлінських рішень для формування авторської концептуальної моделі та практичних рекомендацій щодо інтеграції ESP/CLIL у підготовку фінансистів.

Метою статті є теоретичний аналіз поняття фінансово-мовної компетентності та її ролі у бізнес-комунікаціях, розроблення концептуальної моделі впливу цієї компетентності на якість бізнес-рішень, а також формулювання практичних рекомендацій щодо впровадження відповідних результатів у навчальні курси для іноземної мови професійного спрямування.

Результати досліджень. Фінансово-мовна компетентність постає на перетині фінансової грамотності та комунікативної або мовної компетентності. Її сутність полягає у володінні мовою професійного спрямування, а саме, опануванні спеціалізованої термінології, розумінні жанрових норм фінансових документів, а також здатності коректно й точно презентувати показники, результати аналітики та ризики в усній і письмовій формах. Зарубіжні праці послідовно підкреслюють, що для ефективної професійної діяльності фахівець має бути фактично «білінгвальним» у своїй галузі, тобто володіти мовою фінансів не менш упевнено, ніж власне фінансовими знаннями [1, 2].

Класична парадигма комунікативної компетентності, започаткована в працях Д. Гаймса та розвинута М. Канейлом і М. Свейном, розмежовує чотири взаємопов'язані компоненти: лінгвістичний (граматика, лексичний запас), соціолінгвістичний (адекватність мовного вибору до ситуації), дискурсивний (зв'язність і цілісність висловлювання) та стратегічний (компенсаторні прийоми подолання комунікативних труднощів) [1, 2]. У онтексті *Language for Specific Purposes (LSP)* ці компоненти наповнюються галузевим змістом: для фінансової сфери це, зокрема, володіння професіоналізмами й термінами, розуміння жанрових норм фінансових документів та здатність коректно інтерпретувати аналітичні тексти звітності [1, 2].

Разом із суто мовними складниками наголошується на міжкультурній компетентності як необхідній умові ефективної професійної взаємодії: фахівець має діяти в багатокультурних комунікативних контекстах, коректно тлумачити соціальні й дискурсивні конвенції партнерів та уникати міжкультурних викривлень смислу [3, 4]. Як підкреслює М. Вугат, сучасне навчання іноземних мов не може обмежуватися формальною граматиною і лексикою; воно має формувати здатність до міжкультурної взаємодії, критичної рефлексії та деконструкції стереотипів [5, 6]. Для фінансиста це трансльовано у вимоги вільного спілкування з міжнародними контрагентами й адекватного врахування культурно обумовлених практик ведення фінансових операцій [3, 6].

У вітчизняному науково-педагогічному дискурсі професійна мовна підготовка економістів та фінансистів розглядається як ключовий чинник підвищення професіоналізму: виокремлюють структуру компетентності (мовні знання, мовленнєві вміння, когнітивні навички опрацювання інформації) та підкреслюють необхідність швидкого аналізу фінансових документів, точної інтерпретації даних і зрозумілого представлення результатів для різних аудиторій [1]. Окремо наголошено на етапному формуванні перекладацьких умінь у фінансовій тематиці, від базових технік до виконання повноцінного перекладу спеціалізованих текстів із використанням всього спектра мовних ресурсів [2].

За результатами проведених досліджень можна стверджувати, що висока фінансово-мовна компетентність означає здатність чітко передавати складну фінансову інформацію, мінімізуючи двозначності та бар'єри сприйняття, і тим самим забезпечувати коректну інтерпретацію даних усіма учасниками комунікації; саме тому її інтеграція в освітні програми економічних спеціальностей розглядається як невід'ємна складова підготовки сучасного фахівця економічної сфери [1, 4].

Якість управлінських рішень у бізнесі прямо корелює з якістю інформаційної бази та ступенем її однозначного розуміння всіма учасниками комунікації. Комунікаційний вимір є критичним: навіть за наявності коректних даних, некоректна передача змісту або семантичні збої нівелюють переваги аналітики. У цьому контексті J. Fiset пропонує поняття «*language-related misunderstanding*», помилки сприйняття, що виникають через невдалу мовну форму повідомлення та здатні змінювати управлінські висновки, особливо у високоризикових середовищах [1]. Для фінансової практики це означає, що хибно інтерпретовані інструкції щодо транзакцій, двозначні описи ризиків у звітах чи некоректний переклад договірних умов формують підстави для помилкових (інвестиційних, кредитних тощо) рішень і підвищують ризиковість процесів [1].

Накопичена емпірична база свідчить: зрозумілість і прозорість фінансових розкриттів асоційовані з якіснішими рішеннями інвесторів. Зокрема, підвищена читабельність річних звітів статистично значуще покращує інтерпретацію даних та інвестиційний вибір; натомість надмірно складні тексти знижують довіру й ускладнюють оцінку ризику та дохідності [2]. Компанії, що комунікують простою і структуровано впорядкованою мовою, частіше отримують кредит довіри та легше залучають капітал, ефект, який інтерпретується і як сигнальний маркер управлінської якості та прозорості [2]. Отже, чіткість мови та логічна структуризація даних мають прямий вплив на точність і своєчасність управлінських дій [2]. Окремої уваги потребує ризик-комунікація. Професійні настанови акцентують на простоті, однозначності та послідовності термінології, а також на поясненні складних понять «людською мовою» для різних аудиторій, що мінімізує хибні тлумачення суті ризику керівництвом або клієнтами і, відповідно, зменшує ймовірність помилкових рішень у відповідь на ризикові події [3]. У підсумку корпоративна практика констатує: ясність дорівнює безпеці, оскільки прозоре донесення інформації про загрози пришвидшує прийняття адекватних управлінських заходів [3].

Підсумовуючи, можна стверджувати, що фінансово-мовна компетентність є не просто «комунікативною надбудовою», а керованим ресурсом якості управління: вона перетворює дані на спільно зрозумілу основу дій, зменшує транзакційні витрати на узгодження смислів і знижує ризик помилок, спричинених непорозуміннями. Чітка, термінологічно узгоджена й аудиторно адаптована мова виступає операційним контролем для рішень так само, як стандарти для звітності чи процедури для ризик-менеджменту. Тому інвестування в розвиток фінансово-мовної компетентності, від навчальних планів ESP/CLIL до корпоративного редагування «*plain language*» має прямий управлінський ефект, а саме, швидші й точніші рішення, краща координація між підрозділами та вища довіра стейкхолдерів. Іншими словами, хто керує мовою, той керує якістю рішень.

З урахуванням окреслених теоретичних засад і практичних імплікацій доцільно візуалізувати механізм, через який фінансово-мовна компетентність трансформується у вимірюваний управлінський ефект. Узагальнена логіка взаємодії основних чинників та очікуваних результатів подана у вигляді концептуальної моделі (рис. 1).

Рис. 1. Концептуальна модель взаємозв'язку між фінансово-мовною компетенцією та якістю бізнес-рішень

Примітка. Розроблено авторами за власними дослідженнями

Рисунок 1 демонструє причинно-наслідковий ланцюг «мовна структура → зрозумілість → якість рішень»: фінансово-мовна компетентність акумулює знання термінології, володіння жанрами фінансових документів, граматико-стилістичну коректність, уміння логічно структурувати повідомлення та адаптувати його до аудиторії; другий блок, зрозумілість комунікації, виступає проміжним результатом застосування компетентності й означає однозначність формулювань, зменшення кількості непорозумінь і прозору передачу смислів; третій блок, якість бізнес-рішень, фіксує управлінський ефект, а саме, підвищення точності рішень, зниження помилок, ефективнішу оцінку ризиків і кращу узгодженість дій.

Логіка запропонованої моделі узгоджується з попередніми дослідженнями: за наявності розвиненої фінансово-мовної компетентності знижується ризик «неправильного перекладу» фактів і показників під час професійних обговорень, оскільки учасники оперують узгодженим термінологічним апаратом, що забезпечує єдність інтерпретації ситуації [1, 2]. Це, у свою чергу, підвищує обґрунтованість і виваженість управлінських рішень, адже вони спираються на коректно інтерпретовану інформацію; додатково, розвинені мовні навички дають змогу менеджерам чітко аргументувати позиції та пропозиції, підвищуючи якість колективного обговорення й фінальних домовленостей [3, 4]. Емпіричні спостереження у сфері ділових комунікацій збігаються з цими висновками: роботодавці систематично відзначають письмові та усні комунікативні вміння як ключові для молодих фахівців нарівні з фаховими знаннями, що безпосередньо корелює з результативністю організаційних процесів [3, 4]. Отже, інвестування у розвиток фінансово-мовної компетентності кадрів має виразний управлінський ефект: воно підвищує якість передавання смислів, зменшує імовірність помилок у прийнятті рішень і зміцнює довіру між учасниками взаємодії. Водночас слід зауважити, що модель є аналітичним спрощенням, оскільки на якість рішень додатково впливають технічні (наявність даних, аналітичні методи) та поведінкові (стрес, когнітивні упередження) чинники; однак мовна компетентність постає важливим

опосередковуваним механізмом, без якого навіть високий рівень аналітики не трансформується у якісні управлінські результати [1–4].

Розвиток фінансово-мовної компетентності вимагає відповідних змін у системі освіти. Сьогодні провідними методиками навчання мови для професійних цілей є концепції ESP (English for Specific Purposes) – англійська мова для спеціальних цілей та CLIL (Content and Language Integrated Learning) – інтегроване предметно-мовне навчання. Вони зарекомендували себе як ефективні підходи для підготовки фахівців економічного профілю, що одночасно розвивають і професійні знання, і мовні навички (рис. 2).

Рис. 2. Інтегрована модель ESP/CLIL у підготовці фінансистів

Примітка. Розроблено авторами на основі [1-7].

Парадигма ESP (English for Specific Purposes) спрямовує мовну підготовку на конкретні професійні запити: у курсі *English for Finance* пріоритет надається термінології фінансових ринків, роботі з англomовною фінансовою пресою, жанрам бізнес-плану та презентації. Емпіричні дослідження свідчать, що для банківських працівників релевантні всі чотири види мовленнєвої діяльності, однак провідною потребою лишається усне спілкування (переговори, телефонні контакти, публічні виступи) [1]. Відповідно, центральним інструментом проєктування ESP є ідентифікація критичних комунікативних ситуацій (наради, підготовка фінансової звітності, клієнтський сервіс) визначає структуру силабуса, добір автентичних матеріалів (корпоративні звіти, галузеві статті, кейси) та очікувані результати навчання [3, 4]. У підсумку ESP формує комунікативну компетентність у специфічних професійних сценаріях, а не лише знання мовної системи [5].

На відміну від таргетованої логіки ESP, підхід CLIL (Content and Language Integrated Learning) інтегрує зміст нефілологічної дисципліни та іноземну мову, забезпечуючи занурення у фаховий дискурс (наприклад, викладання «Статистики» чи «Міжнародних фінансів» англійською) [6]. Експериментальні впровадження CLIL у вітчизняних закладах вищої освіти демонструють глибше

засвоєння методів (зокрема статистичних), вищу здатність їхньої практичної апробації та зростання навчальної мотивації студентів [6]. Завдяки рамці 4C (Content, Communication, Cognition, Culture) CLIL одночасно розвиває предметні знання, мовні вміння, когнітивні стратегії та міжкультурну чутливість, які є ключові атрибути сучасного економіста [6]. З позицій формування фінансово-мовної компетентності це означає оволодіння здатністю мислити й діяти англійською без «внутрішнього перекладу», що підвищує професійну автономію випускника та його конкурентоздатність на ринку праці [7]. Водночас вітчизняна практика засвідчує інституційні бар'єри (відсутність узгодженої політики білінгвального навчання, фрагментарність упроваджень), що актуалізує потребу в стандартизації процедур і поширенні кращих практик між закладами [6]. Сукупно ESP і CLIL зводяться до спільної мети стійкого формування фінансово-мовної компетентності: ESP забезпечує прицільний розвиток умінь під конкретні робочі ситуації, тоді як CLIL створює системне мовно-предметне середовище, наближене до реальної комунікації у фінансах; їх поєднання оптимізує готовність випускників до складних професійних завдань у глобальному бізнес-контексті [5–7].

Отже, підготовку фінансистів можна розглядати як спіраль ESP↔CLIL, де таргетовані мікромодулі ESP поєднуються з «якірними» CLIL-дисциплінами англійською (напр., статистика, міжнародні фінанси) і завершуються проєктним трансфером у реальні жанри. Навчальний план будується за принципами *decision-first* і *genre-as-curriculum*: кожен модуль підпорядкований якості управлінського рішення, а навчальними одиницями слугують професійні жанри з чіткими шаблонами прозорості (структура, терміни, маркери причинності). Єдина рубрика оцінює лінгвістичні та управлінські KPI: термінологічну точність, дискурсивну зв'язність, прозорість. Центральні інструменти як двомовний глосарій, узгоджені силабуси, банк автентичних кейсів і швидкі цикли. Така архітектура формує подвійну компетентність (фахову й мовну) та підвищує швидкість та точність рішень у фінансовій комунікації.

За результатами проведених досліджень, пропонується комплекс практичних кроків, спрямованих на системне підвищення фінансово-мовної компетентності майбутніх фінансистів і, відповідно, на поліпшення якості їхніх професійних рішень, із безпосереднім вбудовуванням результатів у курси «Іноземна мова для фінансистів», «Ділова іноземна мова» та «Іноземна мова в наукових дослідженнях та ділових комунікаціях». По-перше, доцільно інтегрувати елементи CLIL у мовні дисципліни: часткове викладання профільних економічних модулів англійською (напр., фінансові ринки, банківські послуги, облік) із паралельним опануванням релевантного вокабуляру підвищує розуміння предмета, мотивацію і звичку сприймати фінансові концепти іншою мовою. По-друге, у «Діловій іноземній мові» варто цілеспрямовано розвивати навички ясного викладу: редагування заплутаних звітів та листів, підготовка презентацій для нефакхівців, уникнення невинновданого жаргону й пояснення складних понять «простими словами» як базові стратегії ризик-комунікації. По-третє, ефективним інструментом є симуляції із прийняттям рішень на основі іншомовних фінансових матеріалів

(командні кейси з аналізом звіту, інвест-презентації, обговорення джерел можливих непорозумінь), що поєднують фахові та мовні цілі й демонструють наслідки комунікаційних збоїв у реальних сценаріях. По-четверте, варто додати окремий модуль «Мова і ризики» в курс науково-ділової комунікації: розбір бізнес-кейсів, де некоректні повідомлення спричинили втрати, та переписування критичних текстів для забезпечення точності, прозорості й аудиторної адаптації. По-п'яте, потрібна постійна співпраця викладачів мови й фахових дисциплін: міжкафедральні команди мають розробляти двомовні кейси, глосарії термінів і банки типових документів із залученням практиків для експертного зворотного зв'язку. Нарешті, систему оцінювання слід переорієнтувати на комунікативну якість: поряд із граматичною коректністю оцінювати логіку, прозорість і адресність викладу в письмі та усних відповідях. Запропоновані заходи узгоджуються з емпіричним запитом роботодавців на безперервний розвиток англомовних компетентностей працівників фінансового сектору та підтверджують доцільність проактивної реакції університетів на виклики глобалізованого ринку [7].

Висновки. Отже, фінансово-мовна компетентність є системо утворюючим чинником якості бізнес-комунікацій і, опосередковано, управлінських рішень у фінансовому секторі. Володіння мовою спеціальності, від термінологічної точності до дискурсивної організації тексту, знижує комунікативну ентропію, мінімізує ризик хибних інтерпретацій і підвищує валідність інформаційної бази рішень. Зрозумілість і прозорість фінансових повідомлень функціонують як інституційний сигнал надійності та сприяють формуванню довіри стейкхолдерів, що, у підсумку, покращує інвестиційні та управлінські результати.

Запропонована концептуальна модель переконливо демонструє опосередковувальну роль зрозумілості комунікації у зв'язку «мовні уміння → управлінський ефект». Інвестування в розвиток фінансово-мовної компетентності слід розглядати не як допоміжний освітній компонент, а як елемент системи управління якістю, що скорочує «вартість помилок» комунікації, підвищує точність і своєчасність рішень, зміцнює організаційну узгодженість. Практичне впровадження полягає у необхідності цільової модернізації навчальних програм на основі підходів ESP/CLIL, розгортання єдиних рубрик прозорості та впровадження симуляцій прийняття рішень з іншомовними артефактами. Очікуваний ефект полягає у підготовці фахівців із подвійною компетентністю (професійною і мовною), здатних ефективно діяти у глобалізованому фінансовому середовищі.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на емпіричну верифікацію моделі: експерименти з вимірюванням показників *decision accuracy*, *time-to-decision* та *error cost* до й після інтервенцій з мовної підготовки; дослідження у компаніях із відстеженням продуктивності команд після тренінгів; аналіз ролі рідної мови в гібридних (українсько-англомовних) фінансових комунікаціях. Міждисциплінарна кооперація економістів, фінансистів, лінгвістів і педагогів постає передумовою для масштабованих, відтворюваних і практично значущих результатів.

Література:

1. Тимків Н., Ничкало Н., Бородієнко О. Забезпечення професійної мовної компетентності як необхідний фактор підвищення професіоналізму фінансистів і банківських працівників. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2022. Т. 6. № 41. С. 410–416. DOI: 10.18371/fcaptr.v6i41.251469
2. Бичок А. В. Формування культури професійного спілкування майбутніх фахівців міжнародного бізнесу і менеджменту: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка. 2010.
3. Яковенко О. І. Формування професійної компетентності майбутніх економістів у процесі практичної підготовки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України. 2015.
4. Mohammadzadeh S., Barati T., Fatemi M. A. An Investigation into the English Language Needs of Bank Employees of Saderat Bank in Mashhad. *Theory and Practice in Language Studies*. 2015. Vol. 5. № 8. P. 1695–1702. DOI: 10.17507/tpls.0508.21.
5. Tyas N. K., Salwa A. English Needs Analysis for Sharia Bank Employees. *English Language in Focus (ELIF)*. 2021. Vol. 4. № 1. P. 33–40. DOI: 10.24853/elif.4.1.33-40.
6. Kuzminska N., Stavytska I., Lukianenko V., Lygina O. Application of CLIL Methodology in Teaching Economic Disciplines at University. *Advanced Education*. 2019. Special Issue 11. P. 112–118. DOI: 10.20535/2410-8286.167150.
7. Fiset J. Is this all just a language-related misunderstanding? *Acta Psychologica*. 2023. Vol. 241. 104097. DOI: 10.1016/j.actpsy.2023.104097.
8. Dau N. H., Nguyen D. V., Diem H. T. T. Annual report readability and firms' investment decisions. *Cogent Economics & Finance*. 2024. Vol. 12. № 1. 2296230. DOI: 10.1080/23322039.2023.2296230.
9. Akhmedova N. CLIL approach for teaching Business English to future economists. *International Bulletin of Engineering and Technology*. 2025. Vol. 5. № 4. P. 134–136. DOI: 10.5281/zenodo.15278801.

References:

1. Tymkiv, N., Nychkalo, N., Borodienko, O. (2022). Ensuring professional language competence as a necessary factor in enhancing the professionalism of financiers and bank employees. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 6(41), 410–416. <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v6i41.251469> [in Ukrainian].
2. Bychok, A. V. (2010). Formation of professional communication culture of future specialists in international business and management: dissertation for the degree of Candidate of Pedagogical Sciences: 13.00.04 – theory and methodology of professional education. Ternopil: V. Hnatyuk Ternopil National Pedagogical University. [in Ukrainian].
3. Yakovenko, O. I. (2015). Formation of professional competence of future economists in the process of practical training: dissertation for the degree of Candidate of Pedagogical Sciences: 13.00.04 – theory and methodology of professional education. Kyiv: Institute of Higher Education of the NAPS of Ukraine. [in Ukrainian].
4. Mohammadzadeh, S., Barati, T., Fatemi, M. A. (2015). An investigation into the English language needs of bank employees of Saderat Bank in Mashhad. *Theory and Practice in Language Studies*, 5(8), 1695–1702. <https://doi.org/10.17507/tpls.0508.21>

5. Tyas, N. K., Salwa, A. (2021). English needs analysis for Sharia bank employees. *English Language in Focus (ELIF)*, 4(1), 33–40. <https://doi.org/10.24853/elif.4.1.33-40>
6. Kuzminska, N., Stavvytska, I., Lukianenko, V., Lygina, O. (2019). Application of CLIL methodology in teaching economic disciplines at university. *Advanced Education*, Special Issue 11, 112–118. <https://doi.org/10.20535/2410-8286.167150>
7. Fiset, J. (2023). Is this all just a language-related misunderstanding? *Acta Psychologica*, 241, 104097. <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2023.104097>
8. Dau, N. H., Nguyen, D. V., Diem, H. T. T. (2024). Annual report readability and firms' investment decisions. *Cogent Economics & Finance*, 12(1), 2296230. <https://doi.org/10.1080/23322039.2023.2296230>
9. Akhmedova, N. (2025). CLIL approach for teaching Business English to future economists. *International Bulletin of Engineering and Technology*, 5(4), 134–136. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15278801>

Annotation

Ponomarenko O. V., Nepochatenko Z. V.

Financial – Language Competence as a Driver of Decision Quality in Business Communication

This article theorizes financial–language competence as a determinant of business communication quality and managerial decision-making in the financial sector. Building on classical models of communicative competence and the LSP/ESP and CLIL literature, it proposes a conceptual chain linking linguistic structuring - communicative clarity – decision quality. It is proven that terminological precision, coherent discourse organization and intercultural sensitivity reduce language-related misunderstandings, increase transparency, and support valid interpretation of financial data.

A synthesis of international empirical findings shows a positive association between the readability of financial disclosures and investors' decisions, while native studies emphasize the need for targeted development of professional language competence in economics education. At the methodological level, it is justified integrating ESP/CLIL into curricula (“Foreign Language for Finance,” “Business Foreign Language,” “Foreign Language for Research and Business Communication”) via needs analysis, authentic financial genres, decision-making simulations, and unified clarity rubrics. The paper concludes that investment in financial–language competence should be treated as a quality-management lever: it lowers communicative error costs, accelerates time-to-decision, and improves the accuracy of managerial judgments. Directions for further research include empirical validation of the model with samples of students and financial professionals.

Further research should be directed toward the empirical verification of the model: experiments measuring decision accuracy, time-to-decision, and error cost indicators before and after language training interventions; studies in companies tracking team performance following training; and analysis of the role of the native language in hybrid (Ukrainian–English) financial communications. Interdisciplinary collaboration among economists, financiers, linguists, and educators is a prerequisite for scalable, reproducible, and practically significant results.

Key words: *financial–language competence; business communication; ESP; CLIL; readability of financial reports; managerial decision quality; intercultural communication.*